

BAIBA ASARE

UZDEVUMI

latviešu valodas apguvei

darbā ar mācību līdzekli

**„Lasāmā grāmata 12–14 gadus jauniem
latviešiem pasaule”**

DARBA BURTNĪCA

**Uzdevumi latviešu valodas prasmes pilnveidei izveidoti mācību līdzekļa
„Lasāmā grāmata 12–14 gadus jauniem latviešiem pasaule”
nodaļām**

”Sevis meklējumos” (2. lpp.)

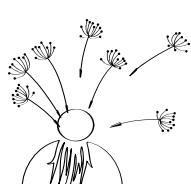
”Ģimene” (14. lpp.)

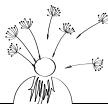
”Mani draugi” (30. lpp.)

Rīga, 2016

Latviešu valodas
aģentūra

SEVIS MEKLĒJUMOS

LATVIEŠU FOLKLORA

MG 5. lpp.

1. Darini lietvārdū pamazināmās (deminutīva) formas!

Pasvītro izskaņas!

Pabeidz secinājumu!

saule – saulīte, zakis – zakītis, kāja – kājīna, zvans – zvanīnš

vāvere – _____

pasaule – _____

cīrulis – _____

kakis – _____

brālis – _____

māsa – _____

sēta – _____

roka – _____

kalns – _____

darbs – _____

galds – _____

Secinājums.

Ja lietvārds beidzas ar galotni -e vai -is, tad deminutīva forma beidzas ar izskaņām _____ vai _____.

Ja vārds beidzas ar galotni -a vai -s, tad deminutīva formas izskaņas ir _____ vai _____.

2. Darini lietvārdū deminutīva formas!

uguns – uguntīna, akmens – akmentīnš

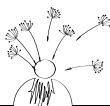
sirds – _____

govs – _____

zivs – _____

debess – _____

zoss – _____

rudens – _____
ūdens – _____
mēness – _____
suns – _____

MG 6. lpp.

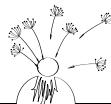
1. Veido antonīmus (pretējas nozīmes vārdus)!

čakls – slinks
gudrs – _____
taisnīgs – _____
vienkāršs – _____
atklāts – _____
jautrs – _____
enerģisks – _____

2. Veido stāstījumu par sevi, izmantojot iepriekšējā uzdevuma antonīmu pārus (40-50 vārdi)!

3. Izlasi stāstījumu klasesbiedram!

4. Klausies klasesbiedra stāstījumu! Pastāsti par klasesbiedru!

FRICIS BĀRDA “ES”

MG 7. lpp.

1. Pabeidz teikumus!

Es _____

Manis _____

Man _____

Mani _____

Ar mani _____

Manī _____

2. Veidojiet pārmaiņus pa teikumam!

Es..., bet tu...

Manis..., un tevis...

Man..., bet tev...

Mani..., taču tevi...

Ar mani..., taču ar tevi...

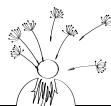
Manī..., taču tevī...

3. Aizpildi tabulu!

Pagātne	Tagadne	Nākotne
es biju	es esmu	es būšu
	dzīvoju	
uzskatīju		
		gribēšu
mācījos		

4. Uzraksti teikumus, izmantojot 3. uzdevuma vārdu virknes!

Es biju _____

5. Savieno piemērus ar atbilstošajiem vienlīdzīgo teikuma locekļu apzīmējumiem!

suns un kaķis .

suns, kaķis

suns, kaķis un pele

v1, v2, v3,
v4

v1 un v2

v1, v2 un
v3

v1, v2

v1 un v2, un
v3v1 un v2, v3
un v4

suns, kaķis, pele, lācis

suns un kaķis, pele un lācis

suns un kaķis, un pele

6. Izraksti no F. Bārdas dzejoļa "Es" vienlīdzīgos teikuma locekļus atbilstoši dotajiem apzīmējumiem!

v1, v2, v3, v4, v5, v6, v7, v8 _____

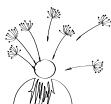
v1 un v2 _____

ASPAZIJA „TĀDA ES ESMU”

MG 8. lpp.

1. Savieno frazeoloģismu (nedalāms vārdu savienojums ar pārnestu nozīmi) sākumu ar atbilstošu turpinājumu! Skaidro frazeoloģismu nozīmi!

Frazeoloģisms	Skaidrojums
Dzīvo kā	sniegs uz galvas.
Uzkrita kā	nopērts.
Iet kā	pa miglu.
Sēž kā	dieva ausī.
Stāv kā	ūdenī iekritis.
Atceras kā	valodu zaudējis.
Sitas kā	spainis.
Galva kā	mucā.
Dzīvo kā	pliks pa nātrēm.
Pazudis kā	aizmidzis.

2. Raksti stāstījumu par sevi, izmantojot frazeoloģismus un minot piemērus no savas dzīves (40-50 vārdi)!

IEVA SAMAUSKA
“MEITENE, KURA MĀCĒJA VISAS PASAULES VALODAS”
MG 10. lpp.

1. Pabeidz teikumu, iesaistot piecus darbības vārdus!

Ja man patīk, es (ko daru?) _____

Ja man nepatīk, es (ko nedaru?) _____

MG 11. lpp.

1. Ko dara šo profesiju pārstāvji?

Vēstnieks _____

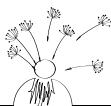
Celtnieks _____

Skolotājs _____

Fotogrāfs _____

Šoferis _____

Maiznieks _____

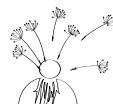
2. Uzraksti uz lapas profesiju un piespraud lapu klasesbiedram pie muguras. Tas, kuram piesprausta lapa, uzzod jautājumus un mēģina uzminēt, kādas profesijas pārstāvis viņš ir. Atbildes drīkst būt tikai *jā* vai *ne*.

3. Kādas profesijas pārstāvis tu gribētu būt? Kāpēc?

4. Veido piecus intervijas jautājumus savas izvēlētās profesijas pārstāvim!

1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____
 5. _____

5. Darbs pāri. Izspēlējiet lomu spēli! Klasesbiedrs ir tavas izvēlētās profesijas pārstāvis. Intervē viņu!

6. Izvēlies katram lietvārdam trīs īpašības vārdus un uzraksti tos atbilstošā skaitlī un dzimtē! Katru īpašības vārdu izmanto vienu reizi!

sulīgs, zeltains, sarkans, skābens, salds, ražīgs, garšīgs, smaržīgs, veselīgs, aromātisks, negatavs, svītrains, liels, sīks, mīksts, lipīgs, caurspīdīgs, ciets

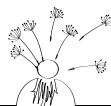
_____	medus
_____	āboli
_____	vīnogas
_____	ķirši
_____	zemenes
_____	apelsīni

7. Izmantojot iepriekšējā uzdevuma vārdu savienojumus, pastāsti, ko tu nopirkī veikalā!

MG 15. lpp.

1. Aizpildi tabulu! Sasveicināšanās vārdus meklē internetā, izmantojot tulkosanas iespējas!

Valsts	Tautība			Valoda	Sasveicināšanās vārds
	vīriešu dzimtē vienskaitlī	sieviešu dzimtē vienskaitlī	vīriešu dzimtē daudzskaitlī		
Latvija	latvietis	latviete	latvieši	latviešu	Labdien!
				angļu	
				franču	
				somu	
				nīderlandiešu	
				vācu	
				spāņu	
				itāliešu	
				igauņu	
				zviedru	
				slovēņu	
				maltiešu	

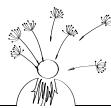

2. Pēc I. Samauskas teksta “Meitene, kura mācēja visas pasaules valodas” fragmenta izlasīšanas veido jautājumus par to!

1. Kas _____
2. Kur _____
3. Kad _____
4. Cik _____
5. Kāpēc _____
6. Par ko _____
7. Vai _____
8. Ar ko _____
9. Kas kopīgs _____
10. Kas atšķirīgs _____

3. Skaidro svešvārdus! Ja nezini skaidrojumu, izmanto interneta vārdnīcu [www.tezaurs.lv/sv!](http://www.tezaurs.lv/sv)

humāns	
aerobika	
diēta	
absolvents	
bibliotēka	
eksistēt	
diapazons	
licence	
mobilis	
flomāsters	
joga	
debates	
leksika	
mikroskops	
albums	
delikatese	

4. Izdomā stāstījumu, kā Lelai veicās ar valodu mācīšanos! Izmanto svešvārdus no 3. uzdevuma!

**KRISTĪNE ULBERGA-RUBĪNE
“ES GRĀMATAS NELASU”**

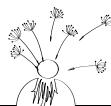
MG 18. lpp.

1. Pārraksti visas īsziņas gramatiski un stilistiski pareizi!

NAAKSI UZ LINDAS TUSINJU? BUUS BAIGI COOL!

NEVARU. ESMU STULBAJOS LAUKOS. NEBUUSHU

LINDAS SENCI AIZBRAUKUSHI UZ DIVAAM DIENAAM. TAVS SENCITIS TEV NAUDU NEVAR IEDOT, VAI? UN TU SAKI, KA VINSH ESOT BIEZAIS...

MG 20. lpp.

1. Atrodi MG 20.-21. lpp. teksta fragmentā visus darbības vārdus, kuri ir atvasināti ar priedēkļiem!

lasīt – izlasīt, nolasīt, palasīt

2. Pabeidz teikumu!

Darbības vārdus atvasina ar šādiem priedēkļiem: _____

3. Atvasini darbības vārdus, izmantojot 2. uzdevumā nosauktos priedēkļus!

iet – _____

dot – _____

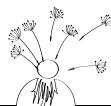
4. Veido stāstījumu par sevi nākotnes formā (iešu, došu, domāšu)! Izmanto no katras 3. uzdevuma darbības vārdu virknes trīs atvasinātos vārdus!

5. Atbildi uz jautājumiem!

1. Kurā gadā un datumā tu piedzimi?

2. Kurā gadā ir dibināta Rīga?

3. Cik tev ir gadu?

4. Kurā klasē tu mācies?

5. No cikiem līdz cikiem tev ir mācības?

6. Cikos tev sākas pirmā stunda?

7. Cik daudz iedzīvotāju ir pasaulei?

8. Cik lielu algu tu vēlētos saņemt?

9. Cik daudz Latvijas upju tu vari nosaukt?

6. Izlasiet klasesbiedra atbildes un veidojiet secinājumus!

Es jau zināju, ka _____

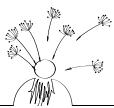
Es uzzināju, ka _____

Es nepiekritu, ka _____

Man radās jautājums, vai _____

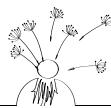
7. Izvēlies un ieraksti tabulā atbilstošo īpašības vārdu!

Apgalvojums	Pabeidz teikumu! Viņš ir...	Īpašības vārdi
1. Viņš zina atbildi uz visiem jautājumiem.		godīgs
2. Viņam patīk visu nolikt savās vietās.		skops
3. Viņš vienmēr smaida un ir labā garastāvoklī.		gudrs
4. Viņš nekad nemelo.		slinks
5. Viņam patīk sarunāties ar cilvēkiem.		negodīgs
6. Viņš visu vienmēr izdara pirmsais.		bēdīgs
7. Viņš nevienam pāri nenodarīs.		ātrs
8. Viņam patīk izcelties.		enerģisks
9. Viņš reti joko.		devīgs

10. Viņš var skriet no rīta līdz vakaram.		labsirdīgs
11. No viņa visi baidās.		nopietns
12. Viņš nevienam neko nedod.		patiess
13. Viņam neko negribas darīt.		draudzīgs
14. Viņš vienmēr saka taisnību.		kašķīgs
15. Viņš bieži raud un pārdzīvo.		kluss
16. Viņš var citus apmelot.		jautrs
17. Viņam vienmēr ir, ko darīt.		strādīgs
18. Viņam nekā nav žēl citiem.		ļauns
19. Viņam patīk strīdēties.		kārtīgs
20. Viņu nevar pamanīt.		skalš

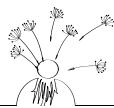
8. Pastāsti, kāds ir tavs draugs!

ĢIMENE LATVIEŠU FOLKLORA MG 22. lpp.

**1. Apvelc burtu režģī 17 ģimenes locekļu nosaukumus! Uzraksti tos!
Kurus ģimenes locekļus tu vēl zini? Uzraksti!**

M	Ā	S	A	K	I	E	L	D	O	R	A	T	I	M
Ā	K	E	U	O	M	A	Z	B	Ē	R	N	S	L	E
S	A	V	I	M	P	L	E	I	K	B	A	U	L	I
Ī	S	Ī	M	A	E	I	T	L	O	R	I	K	T	T
C	U	R	E	M	K	T	A	N	T	E	M	M	I	A
A	T	S	I	M	A	M	P	A	K	I	S	R	A	S
E	V	I	T	A	L	L	I	S	L	E	P	A	S	A
B	P	E	T	I	B	R	Ā	L	I	S	F	T	P	U
O	R	L	D	G	O	D	R	I	S	E	O	P	E	I
L	K	Ā	M	E	J	K	Ē	O	O	N	M	O	L	N
K	I	P	L	᷑	K	N	L	K	Z	A	R	L	Ī	E
N	A	F	N	Ē	J	L	K	L	A	K	A	A	K	I
I	D	G	Ī	S	N	Ī	A	L	S	I	S	R	D	R
T	Ē	V	O	C	I	S	M	Ā	J	M	I	O	T	I
I	O	Ā	M	Ū	M	Ū	M	A	S	A	K	G	S	L
S	T	Ē	T	I	S	D	S	I	E	V	A	I	L	L
O	M	O	L	S	E	I	K	M	᷑	Ū	I	L	Ē	U
V	E	C	V	E	C	Ā	K	I	Ā	S	L	U	D	I

2. Uzzīmē uz lapas savas dzimtas koku!**Uzraksti stāstījumu, kas tu esi saviem radiem!****Pastāsti klasesbiedriem!**

Es esmu _____ (dēls / meita) savai mammai un tētim.

3. Izvēlies kādu radinieku no dzimtas koka! Uzraksti, kas viņš ir saviem radiem!

4. Veido īpašības vārdiem salīdzināmās pakāpes!labs – labāks – **vislabākais** / pats labākaislaba – labāka – **vislabākā** / pati labākālabi – labāki – **vislabākie** / paši labākielabas – labākas – **vislabākās** / pašas labākās

gudrs – _____

čakla – _____

veiksmīgi – _____

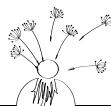
laimīgas – _____

priecīga – _____

veikls – _____

godīgi – _____

mierīgas – _____

5. Kā tautasdzesmās tiek salīdzināta māsa ar brāli?

Māsa ir _____ nekā brālis.

Māsa nav _____ kā brālis.

Brālis ir _____ par māsu.

Māsa nav _____ par brāli.

6. Salīdzini sevi ar kādu radinieku! Izmanto iepriekšējā uzdevuma teikumu konstrukcijas!

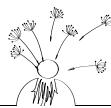
RAINIS “MĀSAS”

MG 23. lpp.

1. Aizpildi tabulu!

Papildini tabulu ar citu personvārdu, kurš beidzas ar tādu pašu galotni kā pirmais personvārds!

Nominatīvs (kas?)	Datīvs (kam?)	Lokatīvs (kur?)	Vokatīvs (bez jautājuma)
Austriņa			
			Ilze!
	Auseklim		
Renārs			
		Ingū	

2. Uzraksti īsu vēstuli savam vārdam (30-40 vārdi)!

ANDREJS EGLĪTIS “IR MĀTE MANI MĀCĪJUSI”

MG 23. lpp.

1. Aizpildi anketu!

Mani sauc _____

Mans uzvārds ir _____

Mana dzimšanas diena ir _____ mēnesī.

Es dzīvoju _____ ielā.

Es mācos _____

Es protu _____

Es neprotu _____

Es zinu _____

Mana mīlākā krāsa ir _____

Man garšo _____

Es sev novēlu _____

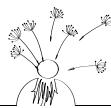
2. Ieraksti vārdā trūkstošo līdzskani! Uzraksti pārbaudes formu!

Izrunā katru vārdu!

nest – nesa

me ____ t – _____
 grie ____ t – _____
 spie ____ t – _____
 lū ____ t – _____
 plū ____ t – _____
 ju ____ t – _____
 zu ____ t – _____

lau ____ t – _____
 pū ____ t – _____
 sau ____ t – _____
 snie ____ t – _____
 au ____ t – _____
 si ____ t – _____

Secinājums.

Ja pagātnē pirms galotnes ir līdzskanis s, t, d, tad nenoteiksmē pirms galotnes raksta ____.

Ja pagātnē pirms galotnes ir līdzskanis z, tad nenoteiksmē pirms galotnes raksta ____.

IEVA SAMAUSKA “ENĢELĪTIS”

MG 27. lpp.

1. Uzraksti trīs Zemenītes vēlēšanās!

Kaut _____

Lai _____

Es ļoti vēlos, lai _____

2. Uzraksti trīs savas vēlēšanās!

Kaut _____

Lai _____

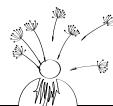
Es ļoti vēlos, lai _____

MG 30. lpp.

1. Labo teikumos lielos burtus! Saliec pieturzīmes!

„Tiešā runa,(!?)” piebilde.	iesakiet kādu labu grāmatu tētis lūdza pārdevējai
„Tiešā runa,” piebilde, „tiešā runa. (!?)”	katru dienu skolotāja iesāka var apgūt daudz jauna
„Tiešā runa,(!?)” piebilde. „Tiešā runa.(!?)”	mazs cinītis gāž lielu vezumu mamma mierināja dēlu viiss būs kārtībā
Piebilde: „Tiešā runa.(!?)”	draudzene pārjautāja vai tiešām tā ir patiesība

2. Atrodi tiešai runai atbilstošu piebildi! Uzraksti! Saliec trūkstošās pieturzīmes!

3. Sadalieties pāros! Viens lasa tiešo runu, otrs piebildi, pēc tam mainieties!

tētis mūs apsauca, cilādams sabojātos palagus; es arī biju saskaities; Toms ironiski piebildā un gāja atvērt durvis; Toms iesaucās, pārlaidis apkārt skatienu; brālis atcirta, joprojām gaiņājot dūmus; viņš dusmās vicinājās ar dvieli, cenzdamies kliedēt dūmus

1. Ak, ko tu esi izdarījis?

2. Tikai pastulbs idiots var neatšķirt olu kulteni no alumīnija pulvera!

Vēl vakar par to stāstīju, bet tev laikam galvā caurums! Tu man visu sabojāji,

3. Bet ko tad tu atstāj savus piecūkotos katliņus blakus ēdienam?

4. Vai es vainīgs, ka tu esi tik stulbs?

5. Rimstiet, pie durvīm zvana! Labāk aizejiet kāds atvērt,

6. Varbūt kaimiņi jau ugunsdzēsējus izsaukuši?

MG 31. lpp.

1. Pārveido darbības vārdus pavēles izteiksmē!

mācīt – māci! – māciet!
mācīties – mācies! – mācieties!

dot – dod! – dodiet!

atvērt – _____

izlasīt – _____

aiznest – _____

dejot – _____

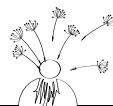
mazgāties – _____

satikties – _____

vēlēties – _____

saprasties – _____

iepazīties – _____

2. Lasi recepti! Ieraksti trūkstošās galotnes! Gatavošanas daļā izmanto darbības vārdus pavēles izteiksmes daudzskaitļa formā!

Karaliskā olu kulten₉ recepte

Sastāvdaļas

10 ol₉

½ glāze pien₉

20 gram₉ sviest₉

Šķipsn₉ sāl₉, pipar₉

Nedaudz sviest₉ cepšanai

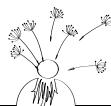
Gatavošana

Sakul₉ bļodā olas ar pienu, pievienoj₉ sviestu! Turpin₉ visu kult, lai būtu viendabīga masa! Pieber₉ sāli un piparus, samais₉! Sakarsēj₉ pannu, izkausēj₉ sviestu, uzlej₉ ol₉ masu! Karsēj₉ uz vidējas liesmas, kamēr olas ir pilnībā izcepušās! Pasniedz₉ ar smalki sagriezt₉ zaļum₉!

3. Kāpēc, tavuprāt, šo olu kulteni sauc par karalisko?

4. Uzraksti savu mīļākā ēdienu recepti! Izmanto darbības vārdus pavēles izteiksmes daudzskaitļa formā!

Sastāvdaļas

Gatavošana

5. Atbildi uz jautājumiem! Izmanto vajadzības izteiksmi!

lasīt – viņš tagad lasa – **jā**lasa

skatīties – viņš tagad skatās – **jā**skatās

1. Kas ir jānopērk veikalā? (5 lietas)

2. Kas tev ir jādara mājās? (5 darbi)

3. Kas katram ir jāredz pasaulei? (5 lietas)

6. Pasvītro 4. uzdevuma teikumos darbības vārdus vajadzības izteiksmes formā!

7. Pārveido darbības vārdus vajadzības izteiksmē un iesaisti teikumos! Uzraksti teikumus!

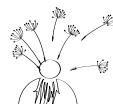
būt – **jābūt**

iet – _____

ēst – _____

pienemt – _____

domāt – _____

darīt – _____
 apceļot – _____
 saprasties – _____
 mācīties – _____
 skatīties – _____

8. Veido stāstījumu par tekstu “Enģelītis”, izmantojot dotos teikumu sākumus!

Met metamo kauliņu! Nolasi to teikumu, kura ciparu uzmet!

1. Tekstā tieka stāstīts _____

2. Fragmentā tieka atspoguļotas _____

3. Stāstā ir parādīts _____

4. Darbā ir atklāti _____

5. Prozas darbā tika runāts _____

6. Sacerējums bija domāts _____

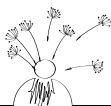
MG 31. lpp.

1. Pārveido tiešo runu netiešajā runā!

Tiešā runa	Netiešā runa
Skolotāja teica: „Rīt brauksim ekskursijā.”	Skolotāja teica, ka rīt mēs brauksim ekskursijā.

Kāda māte teikusi savai meitiņai: „Aiztec, meitiņ, pie miesnieka un paskaties, vai viņam nav teļa kājas.”

Bērns pārnāk un saka mātei: „Mammiņ, es to nevarēju redzēt, jo miesniekam kājās bija zābaki.”

„Paul, vai tu man apsolījies būt cītīgs puika?”

„Nuja, papu!”

„Un vai es neapsolīju tevi pērt, ja tu tāds nebūsi?”

„Nuja, bet kā es savu solījumu neesmu turējis, tad arī tu savu neturi.”

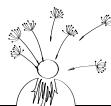
2. Atrodi un uzraksti vienu anekdoti, kurā ir tiešā runa un piebilde!

Pārveido anekdoti netiešajā runā!

 Izlasi to anekdotes variantu, kurā ir tiešā runa un piebilde, bet pārinieks pastāsta anekdoti pārējiem, pārveidojot to netiešajā runā!

MĀRA ZĀLĪTE “MEŽA GULBJI”

MG 31. lpp.

1. Lasi Ilzes Akmentīnas autobiogrāfiju un ieraksti CV nepieciešamo informāciju!

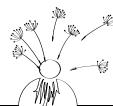
AUTOBIOGRĀFIJA

Mani sauc Ilze Akmentīna (dzimusi Ribicka). Esmu dzimusi 1977. gada 3. decembrī, pēc horoskopa esmu strēlnieks. Māku no divvalodīgas ģimenes: ar mammu runāju latviski, ar tēti krieviski. Esmu dzimusi pilsētā pie jūras Liepājā, bet šobrūd dzīvoju Latvijas sirdī Rīgā, Āgenskalnā, Baložu ielā 10. Esmu precējusies ar slavenu arhitektu Albertu Akmentīnu, mūsu ģimenē aug trejmeitiņas: Anna, Berta un Klinta. Pēc profesijas esmu ekonomiste. Vidējo izglītību ieguvu Liepājas 5. vidusskolā (1993-1996), bet pēc tam devos uz Rīgu, lai četrus gadus studētu Latvijas Universitātes Ekonomikas un vadības fakultātē, kur ieguvu bakalaura grādu. Kādā studentu ballītē iepazinos ar Albertu, un jau otrajā kursā mēs apprečejāmies. Paralēli studijām sāku strādāt firmā „Oga” par grāmatvedi (1998). Firmā nostrādāju 5 gadus, jo pieteicās mūsu trīnītes. 2003. gada 1. jūnijā piedzima meitiņas. Vienlaikus audzināju meitas un sāku studijas Ekonomikas un vadības fakultātes maģistrantūrā. Pēc diviem gadiem ieguvu maģistra grādu ekonomikā. Šajā laikā pilnveidoju arī savas angļu valodas zināšanas un mācījos autoskolā. 2004. gadā saņēmu autovadītāja apliecību un vīrs uzdāvināja sarkanu, skaistu automašīnu. Meitenes 2 gadu vecumā sāka iet bērnudārzā, un es sāku strādāt firmā „Oga” par finanšu direktori. Darbs man patika, regulāri bija tikšanās ar ārzemju klientiem. Lai atpūtos no ikdienas, kopā ar Albertu piedalāmies fotoorientēšanās sacensībās. 2010. gadā aizgāju no firmas „Oga” un nodibināju savu uzņēmumu „Dzīvo dzīvi!”, kas nodarbojas ar veselīgu produktu sagādi un tirdzniecību. Daru to, ko māku un grību. Kopā ar ģimeni esam aktīvas dzīves piekritēji.

Ilze Akmentīna

ilzeakmens777@gmail.com

tel. 865598412

CURRICULUM VITAE

Personas dati

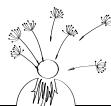
Izglītība

Darba pieredze

Papildu izglītība

Valodu prasmes

Intereses

2. Uzraksti Māras Zālītes CV, izmantojot interneta materiālus!

CURRICULUM VITAE

Personas dati

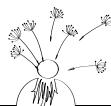
Izglītība

Darba pieredze

Papildu izglītība

Valodu prasmes

Intereses

MG 34. lpp.

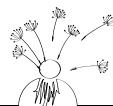
1. Savieno darbības vārdus ar atbilstošu vārdu savienojumu!

uzvelciet	visas kotlettes
padodiet	pretodu līdzekli
apēdiet	pēdējo logu
iemācieties	miega dziesmiņu
nopērciet	gardo grūdeni
atveriet	Zilo ezeru zemi
izlabojet	aukstu ūdeni
nodziediet	zemeņu krēmu
uzrakstiet	paši sevi
salasiet	labo roku
pagatavojiet	baltu kreklu
saticiet	savu galvassēgu
apceļojet	savu talantu
padzerieties	vēstuli draugam
paceliet	manus zobus
parādiet	meža ogas
uzzīmējiet	latvju dainas
noņemiet	savas atzīmes

2. Labo nepareizās darbības vārda pavēles izteiksmes formas!

ņemiet, ēdat, sēžieties, paceļiet, velciet, dzerat, skatāties, lieciet, rakstiet,
mazgājies, lasi, brauc, dejoiet, turpinat, atpūšieties, vēlies, saucat, zvani

3. Uzraksti visus tos darbības vārdus, kas ir pavēles izteiksmē un ko tu dzirdi vienas dienas laikā!

4. Iztēlojies, ka tavs draugs ir sastrīdējis ar vecākiem! Uzraksti piecus padomus, ko viņam darīt, lai salabtu! Lieto darbības vārdus pavēles izteiksmē!

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

5. Veido uzrunas formu!

Anna – Anna!

Ilze – _____

Brālis – _____

Elīza – _____

Draugs – _____

Elizabete – _____

Mikus – _____

Mīļš kaimiņš – _____

Dārga skolotāja – _____

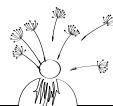
Godājamī kungi – _____

Cienījamas dāmas – _____

6. Uzraksti ielūgumu uz Elīzas dzimšanas dienas ballīti, izmantojot dotās frāzes!

Ļoti gaidīšu Tevi manā dzimšanas dienas ballītē; Elīza; Ielūgums; Līdzī paņem guaša krāsas!; Mīļā Anna!; šī gada 2. martā plkst. 17.00 manās mājās!; Brāļi vakarā Tevi aizvedīs mājās.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

7. Uzraksti ielūgumu uz savas dzimšanas dienas ballīti! Noformē!

	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
--	-------------------------

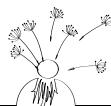
8. Asociāciju spēle. Veido katram vārdam asociāciju virkni (lietvārdi, darbības vārdi, īpašības vārdi, apstākļa vārdi, skaitļa vārdi).

Dzimšanas diena – _____

Mājas – _____

Latvija – _____

Sadalieties komandās! Katra komanda sauc pa vienam uzrakstītajiem vārdam. Vārdus nedrīkst atkārtot. Uzvar tā komanda, kura var nosaukt vairāk vārdu.

MANI DRAUGI

LATVIEŠU FOLKLORA

MG 35. lpp.

1. Kas, tavuprāt, ir draudzība?

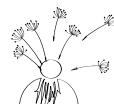
2. Elektroniskajā vārdnīcā <http://epupa.valoda.lv/> dots vārda *draudzība* skaidrojums. Saliec vārdus teikumā pareizā secībā!

savstarpēja, draudzība, kopība, ir, kuru, ir, saprašanās, pamatā, interešu, attiecības, simpātijas

3. Savieno!

Vārds <i>draudzība</i> teikumā ir teikuma priekšmets. Atbild uz jautājumu KAS?	Ko tu domā par draudzību?
Vārds <i>draudzība</i> teikumā ir izteicēja daļa. Atbild uz jautājumu KAS IR?	Draudzība ir visa sākums.
Vārds <i>draudzība</i> teikumā ir vietas apstāklis. Atbild uz jautājumu KUR?	Draudzībā tu nekad neesi viens.
Vārds <i>draudzība</i> teikumā ir papildinātājs. Atbild uz jautājumu PAR KO?	Tā ir īsta draudzība.

4. Darini vārdam *draugs* radniecīgus vārdus!

5. Pasvītro tautasdzesmā un sakāmvārdos lietvārdus, kas saistīti ar apstākļa vārdiem daudz un mazāk! Pabeidz secinājumu!

Labāk man daudz draugu,

Ne kā daudz ienaidnieku:

Draugs draugam roku deva,

Ienaidnieki zobentiņu.

Jo lielāka nelaime, jo mazāk draugu.

Pie pilnas bļodas draugu daudz.

Secinājums.

Ja lietvārds ir saistīts ar apstākļa vārdiem daudz, vairāk, maz, mazāk, tad tas atbild uz jautājumu _____ un ir _____ locījumā.

6. Pabeidz teikumus! Ievēro lietvārdu locījumu aiz izceltajiem vārdiem!

Ja man būtu daudz _____, tad es būtu _____.

Man ir _____, bet nav _____.

Pasaule ir maz _____, tāpēc ka _____.

Man ir vairāk _____ nekā _____.

Jo mazāk _____, jo _____.

Cik _____, tik _____.

7. Veido jautājumu tā, lai atbilde būtu pasvītrotais vārds!

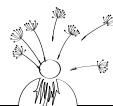
Draudzība ir ļoti svarīga.

Visskaistākais mūsu draudzībā ir uzticēšanās.

Parasti draudzējas vienaudži.

Bet var arī draudzēties dažāda vecuma cilvēki.

Labākais draugs var būt arī dzīvnieks.

8. Izvēlies divus sakāmvārdus! Vienu iesaisti tiešās runas teikumā, otru – netiešās runas teikumā!

INESE ZANDERE “DRAUDZENES NO VIENAS KLASES”

MG 36. lpp.

1. Kāpēc, tavuprāt, dzejolī “Draudzenes no vienas klases” nav lietotas pieturzīmes?

2. Viens izteiksmīgi lasa dzejoli, otrs klausās un liek pieturzīmes! Pārrunājet pieturzīmu lietojumu!

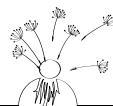
draudzenes no vienas klases
satikās pie tējas tases
jo par visiem kas nav klāt
viņām gribas parunāt
gofs ir resna sivēns sīks

kucēns pārāk palaidnīgs
pieci bērni kakenei
raiba kleita...
tikmēr mēles piekusušas
tējas tases atdzisušas

(Inese Zandere)

3. Ieraksti atbilstošas galotnes!

tējas tase, pien_ krūze, kefīr_ glāze, sul_ burka, kok_ trauks, metāl_ priekšmets,
med_ pods, ūden_ vads, ruden_ krāsas, mēnes_ fāze, akmen_ siena, pirt_ rituāls,
aveņ_ ievārījums, tomāt_ zupa, zos_ aknu pastēte

4. Veido vārdu pārus tā, lai vārdi atšķirtos ar divskani! Lasiet pāros!

diena – daina _ga – _ga r_t – r_t st – st l_ks – l_ks z_dz – z_dz l_pa – l_pa k_ks – k_ks s_si- s_si t_sa – t_sa l_zīt – l_zīt	l_va – l_va _va – _va _za – _za t_va – t_va _la – _la tr_ks – tr_ks k_st – k_st _dze – _dze gr_za – gr_za m_gs – m_gs		ai au ie ei o [uo]
--	--	--	--------------------------------

JĀNIS KLĪDZĒJS “CILVĒKA BĒRNS”

MG 37. lpp.

1. Pasvītro tekstā darbības vārdus saliktās tagadnes formā!

Darbības vārds vienkāršajā pagātnē	Darbības vārds saliktajā tagadnē
Es lasīju.	Es esmu lasījis / lasījusi.
Viņš / viņa lasīja.	Viņš / viņa ir lasījis / lasījusi.

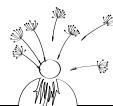
Zēnam sāp sirds, jo māsa Lidija ir aizvedusi viņa labāko draugu suņuku Žiku, ar kuru viņš varēja saprasties labāk nekā ar cilvēkiem. Boņs un viņa brālis Justs gatavojas braukt uz Patalčiem, lai nozagtu Žiku un atvestu to mājās. Vecākais brālis Justs ir izpētījis ceļu karti, abi ir sameklējuši naudu vilciena biletēm un izdomājuši, kā nemanītiem pazust no mājām sestdienas vakarā.

2. Darbības vārdus, kas ir saliktajā tagadnē, pārveido vienkāršajā pagātnē!

ir aizvedusi – aizveda _____

3. Iesaisti teikumos darbības vārdus saliktajā tagadnē!

esmu sapratis / -usi _____

esmu iepazinies / -usies

esi bijis / -usi

ir uzrakstījis / -usi

esam dzimuši / -ušas

esat sapņojuši / -ušas

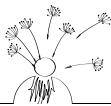
ir vēlējušies / -ušās

MG 39. lpp.

- Izraksti no priekšvārda un J. Klīdzēja teksta (MG 37.-39. lpp.) visus prievārdus kopā ar lietvārdu, ar ko tie saistīti! Iekavās raksti jautājumu!**

Par Bonifāciju (par ko?), _____

- Izmantojot uzrakstītos prievārdus un lietvārdus, veido J. Klīdzēja teksta pārstāstu!**

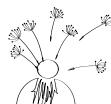

3. Pēc J. Klīdzēja teksta izlasīšanas veido jautājumus! Uzdot tos klassesbiedriem!

1. Kas ir _____
 2. Kā tu saproti _____
 3. Kas tiek domāts ar _____
 4. Ar kādu mērķi _____
 5. Kas, tavuprāt, _____

4. Pārveido tekstu 1. personā (it kā stāstītājs būtu Boņs)!

Vēl mirkli skrien viņi abi. Tad turpat sazēlušā linu tīruma vidū saklūp viens ap otru. Žiks elsdams pieslejas Boņam pie pleciem un ar karstu, drebošu mēli piegrūž Boņam pie zoda. Boņs vairs nespēj ne parunāt, ne kājās nostāvēt. Viņš turpat apsēstas, apķer Žikam abas rokas ap kaklu, un viņa lūpas sāk raustīties. Žiks, arvien vēl elsdams, laiza viņa rokas, seju, plecu un visur, kur vien pagadās.

MĀRA CIELĒNA “TAURIŅŠ, TAURIŅA ĒNA UN LEONS”

MG 42. lpp.

1. Izraksti no latviešu kalendāra piecus sieviešu personvārdus, kas ir darināti no augu nosaukumiem. Katram personvārdam ar vārdiem pieraksti klāt datumu, kurā svin vārdadienu! Skaļi izlasi datumus!

Madara – devītajā augustā, _____

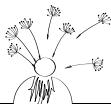
RŪDOLFS BLAUMANIS “SKRODERDIENAS SILMAČOS”

MG 43. lpp.

1. Izraksti no informatīvā teksta par Jāniem visus salikteņus! Norādi, no kuriem vārdiem saliktenis ir darināts!

Saulgrieži (saule + griezt), _____

2. Uzraksti vēl piecus salikteņus!

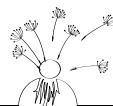
 „Mēmais šovs”. Katrs dalībnieks paņem piecus salikteņus un attēlo vārdu pārējiem, izmantojot tikai žestus, nerunājot. Pārējie min vārdus.

3. Pārraksti teikumu, skaitļus raksti ar vārdiem! Skaļi izlasi!

Lai gan īsākā nakts parasti ir 21. vai 22. jūnijā, Latvijā brīvdienas ir 23. un 24. jūnijā.

4. Uzraksti to gadskārtu svētku nosaukumus, kas ir daudzskaitlinieki!

Aizpildi tabulu!

5. Savieno saulgriežu svētku nosaukumus ar atbilstošām tradīcijām!

JĀNI

LIELDIENAS

iet ķekatās

ķer Jumi

velk jaunu kreklu

lasa jāņuzāles un vīj vainagus

rotā māju ar meijām

velk bluķi

krāso olas

plauj pēdējo druvu

zīlē nākotni

bagātīgi klāj galdu

rīko olu kaujas

šūpojas

iet rotaļā „Vilks un Kaza”

lec pāri ugunskuram

dzied visu nakti

veic dažādus ar auglību saistītus rituālus

ZIEMASSVĒTKI

MIĶELI

6. Novērtē iegūto informāciju par saulgriežu tradīcijām, atzīmējot ar 1-2 dotajiem simboliem! Komentē!

jau zināju

tas man ir jaunums

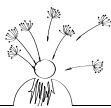

tas man patīk

der pamēģināt

7. Uzraksti, kuras saulgriežu tradīcijas tu vēl zini!

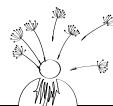

8. Pārraksti tekstu, darbības vārdus pārveidojot atstāstījuma izteiksmē!

brauc – braucot	mācos – mācoties
brauks – braukšot	mācišos – mācišoties
ir braucis – esot braucis / braukusi	ir māciņjies – esot māciņjies / māciņjusies
būs braucis – būšot braucis / braukusi	būs māciņjies – būšot māciņjies / māciņjusies

Lugā tēlots, kā Silmaču saimniece, atraitne Antonija, Līgo svētku priekšvakarā gatavojas kāzām ar kalpu Aleksi. Viņas līgavainis gan ir solījies kļūt par Silmaču saimnieku, taču mīl kalponi Elīnu. Silmačos ierodas skroderis Dūdars un viņa palīgs Rūdis, kā arī šuvēja Zāra, tirgotāji Joske un Ābrams. Lucas gaitā notiek daudz pārpratumu un jautru notikumu, tajos piedalās arī pusaudži Rūdis, Kārlēns, Ieviņa un viņas tēvs Pindaks.

Viss beidzas laimīgi: Aleksis atraida saimnieci un paliek kopā ar Elīnu, Antonija precēsies ar Dūdaru, bet Joske – ar Zāru.

MG 45. lpp.

1. Pārraksti dialogu, izmantojot tiešās runas un piebildes konstrukciju!**Piebildes veido atbilstoši teksta saturam!**

PINDAKS. Ko tad jūs te? Ko tad jūs te sakērušies?

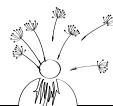
KĀRLĒNS (*pieceldamies*). Es...man te bij darīšanas... saimniece atsūtīja...

PINDAKS. Ej nu vien savās darīšanās tālāk... Es jūs gan zinu... Vai t' nu nekustēsi vēl!

MG 47. lpp.

1. Aizpildiet tabulu! Papildinformāciju meklējiet internetā!

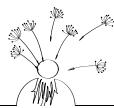
N.p.k.	Termins	Piemērs no R. Blaumaņa lugas 7. skata (MG 46.-47. lpp.)
1.	Lietvārds vīriešu dzimtē	
2.	6. deklinācijas lietvārds	
3.	Skaitļa vārds	
4.	Uzruna	
5.	Īpašības vārds	
6.	Laika apstākļa vārds	
7.	Darbības vārds ar piedēkli	
8.	Sugas vārds	
9.	Saiklis	
10.	Prievārds	
11.	Partikula	
12.	Jautājuma teikums	
13.	Izsauksmes vārds	

14.	Vārds, kurā ir līdzskaņu mijas	
15.	Darbības vārds pavēles izteiksmē	
16.	Salīdzinājums	
17.	Vietniekvārds	
18.	Darbības vārds divdabja formā	
19.	Deminutīvs	
20.	Īpašvārds	
21.	Sarunvalodas vārds	
22.	Darbības vārds nākotnes formā	

2. **Sadalieties grupās! Uzmetiet kauliņu, ejiet uz atbilstošo laukumu un nosauciet piemēru! Uzvar grupa, kurai ir visvairāk pareizu atbilžu!**

Lietvārds vīriešu dzimtē	Lietvārds sieviešu dzimtē	6. deklinācijas lietvārds	2. deklinācijas lietvārds
Lietvārds, 2.deklinācijas izņēmums	3. deklinācijas lietvārds	1. deklinācijas lietvārds	4. deklinācijas lietvārds
5. deklinācijas lietvārds	Skaitļa vārds	Daudzskaitlinieks	Vienskaitlinieks
Īpašības vārds	Laika apstākļa vārds	Vietas apstākļa vārds	Darbības vārds ar priedēkli
Sugas vārds	Saiklis	Prievārds	Partikula
Jautājuma teikums	Izsaukuma teikums	Stāstījuma teikums	Izsauksmes vārds
Līdzskaņu mijas	Darbības vārds pavēles izteiksmē	Darbības vārds pagātnes formā	Darbības vārds nākotnes formā
Darbības vārds tagadnes formā	Salīdzinājums	Vietniekvārds	Darbības vārds divdabja formā
Deminutīvs	Īpašvārds	Sarunvalodas vārds	Tiešā runa un piebilde

MG 48. lpp.

**1. Lasi ticējumus (MG 48. lpp.) un uzraksti, ko drīkst un ko nedrīkst darīt
Jāņu naktī!**

Drīkst _____

Nedrīkst _____
